

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

לבל דוד ..... המערער והמשיב
שכנגד

חברת הדקה ה-90 בע"מ ..... המשיבה והמערערת
שכנגד

לפני: הנשיא סטיב אדלר, השופט עמירם רבינוביץ, השופט שמואל צור
נציג עובדים מר מנחם שוורץ, נציג מעבידים מר מיכאל הילב

בשם המערער - עו"ד אלי מי-טל

בשם המשיבה - עו"ד אריאל שמר, עו"ד ורד גרטל

פסק דין

הנשיא סטיב אדלר

האם עובד המבצע במהלך תקופת ההודעה המוקדמת להתפטרותו פעולות להקמת עסק מתחרה, מפר את חובות האמון, הנאמנות ותום הלב המוטלות עליו ביחסיו עם מעסיקו? אם כן, מהו הסעד לזכאי המעסיק על הפרת חובות אלה? סוגיה זו עומדת לדיון במרכז הערעורים לפנינו.

עוד נדרשים אנו להכרעה בערעורים אלה בשאלת זכאותה של המשיבה והמערערת שכנגד (להלן: **הדקה ה-90 או החברה**) לסעדים מכח **חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999**, לסעדים נזיקיים בעילה של גרם הפרת חוזה, ולסעדים על פי דיני עשיית עושר ולא במשפט. זאת, נוכח טענותיה של הדקה ה-90 בדבר שימוש שעשה המערער והמשיב שכנגד (להלן: **מר לבל**) שלא כדין בסודותיה המסחריים ובפעולות שונות בהן נקט במסגרת הקמת עסק המתחרה בעסקיה.

השתלשלות האירועים

2. **חברת הדקה ה-90** הוקמה בשנת 1998 ביוזמתו של מר צבי מושקוביץ, יו"ר החברה ומבעליה, בשיתוף עם מר אילן כהן ומר גייל דבש. בראשית 2003,

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

הצטרף תאגיד "ידיעות אחרונות" כשותף בעסקי החברה הדקה ה-90 עוסקת בשיווק מוצרי תיירות של ה"רגע האחרון" ללקוחות פרטיים (קמעונאות) באמצעות אתר אינטרנט ומרכז הזמנות טלפוני, והיא מן הראשונות בתחום בישראל.

מר **לבל** החל לשמש כסמנכ"ל הדקה ה-90 בחודש אפריל 2001, באמצעות חברת יחיד בבעלותו – א.ד. פרוייקטים קידום ופיתוח בע"מ. בחלוף תקופה קצרה, החל מר לבל לשמש כמנכ"ל החברה, עד שמסר לחברה הודעת התפטרות ביום 1.10.2003. התפטרותו נכנסה לתוקף ביום 31.12.2003. מר אייל שירזי הועסק בתפקיד **מנהל מחלקת האינטרנט** בדקה ה-90 מאז חודש מאי 1999 ועד להתפטרותו בחודש דצמבר 2003. הגב' אילונה רובין-פילרסקי שימשה כ**מנהלת האופרציה והכרטיס** בחברה החל מחודש ינואר 2002 ועד להתפטרותה בחודש ינואר 2004.

סמוך לאחר התפטרותם מהחברה, החלו השלושה – מר לבל, מר שירזי והגב' רובין פילרסקי - לעבוד בחברת "טיק טק טיקט" (להלן: **חברת טיק טק**), שנוסדה בראשית שנת 2004 בעקבות הסכמות עסקיות בין מר לבל לבין חברת BTC ומנכ"לה, מר עופר חודורוב. BTC היא חברה למכירת תיירות עסקית, הנשלטת, בין היתר, על ידי גאון אחזקות בע"מ, האחים עופר, ועופר חודורוב המשמש כמנכ"ל החברה. דעותיהם של הצדדים אינן חלוקות על כך שבתקופת ההודעה המוקדמת של מר לבל, ובעודו מועסק בפועל על ידי הדקה ה-90, הוא התקשר עם חברת BTC באמצעות מנכ"לה עופר חודורוב, על מנת להקים חברה חדשה שתתחרה בעסקי הדקה ה-90.¹ חברת BTC, שעסקה עד אותה עת בשיווק תיירות עסקית, החליטה להרחיב את פעילותה למגזר הפרטי. הדבר נעשה באמצעות הקמת חברת טיק טק כחברת בת של BTC. בית הדין האזורי קבע כי חברת טיק טק "עוסקת אף היא בשיווק תיירות של הרגע האחרון באמצעות אתר אינטרנט והטלפון".

¹ ראו למשל: סעיף 55-51 לתצהיר מר לבל בבית הדין האזורי.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

וכך, ביום 7.1.2004, כשבוע לאחר סיום עבודתו בפועל של מר לבל בדקה ה-90, שכרה BTC משרדים לצורך פעילותה של חברת טיק-טק בבית גיבור בתל-אביב, והחברה החלה לפעול זמן קצר לאחר מכן. כפי הנראה, מר לבל החל לעבוד בחברת טיק טק ימים ספורים לאחר סיום עבודתו בדקה ה-90. מר לבל, מר שירזי והגב"רובין-פילרסקי הועסקו בחברת טיק טק בתפקידים מקבילים או דומים לאלה בהם הועסקו בדקה ה-90. מר לבל מונה למנכ"ל חברת טיק טק, שירזי שימש כמנהל האינטרנט ורובין-פילרסקי שימשה כמנהלת האופרציה בחברה המתחרה.

כבר בראשית הדרך, הקצו מר חודורוב וחברת BTC משאבים רבים לפעילותה של חברת טיק טק, כך, ובין היתר, נשכרו משרדים בתל-אביב בשטח של 860 מ"ר, נרכש ציוד מחשוב מתקדם, ובדומה להיקף פעילותה של הדקה ה-90, הושקעה בחברת טיק טק למן הקמתה תשתית לפעילותם של כ-100 סוכני מכירות במחצית הראשונה של ינואר 2004, התפטרו 6 סוכני מכירות מעבודתם בדקה ה-90 ועברו לעבוד בחברת טיק טק. הדקה ה-90 טוענת שמדובר ב-6 סוכנים מצטיינים, ביניהם מנהל המכירות במחלקת האינטרנט.

בראשית העסקתו, חתם מר לבל ביום 21.3.2001 על "התחייבות לשמירת סודיות ואי תחרות", במסגרתה התחייב שלא לעשות שימוש בסודותיה המסחריים של הדקה ה-90 ולא להתחרות בעסקיה במשך תקופת העסקתו בחברה ובמשך שנתיים לאחריה. חודשיים וחצי לפני שהודיע לחברה על התפטרותו, ביקש מר לבל מיו"ר החברה, מר צבי מושקוביץ, לחתום על חוזה העסקה חדש, במסגרתו הוגבלה התחייבותו לאי תחרות לתקופת שירותו בחברה ולא לאחריה (חוזה מיום 17.7.2003).

לטענת הדקה ה-90, סמיכות הזמנים בהתפטרותם של השלושה, והעובדה שהחלו לעבוד בתכופ לאחריה בחברה המתחרה "טיק טק טיקטי",

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

מלמדת כי השלושה התפטרו בעצה אחת במסגרת תוכנית משותפת להקמת חברה "תאומה" שתתחרי בעסקי הדקה ה-90, תוך שימוש שלא כדין בידע עסקי ובסודות מסחריים שגזלו ממנה, ובקשריהם עם עובדיה. מנגד טען מר לבל, כי בתקופה בה עזב את החברה, התפטרו עוד עשרות עובדים מעבודתם בדקה ה-90, מרביתם עברו לעבוד בחברות מתחרות אחרות דוגמת "איסתא" ו"גוליבר", בתפקידים מקבילים לאלה שביצע בדקה ה-90. לטענתו, גל העזיבה נעוץ ביחסי האנוש העכורים של יו"ר החברה וביחסו המחפיר כלפי עובדיו, שבא לידי ביטוי, בין היתר, בעיכוב תשלום שכר וזכויות סוציאליות לעובדים בטענות מטענות שונות.

3. **התביעה:** ביום 28.6.2004, הגישה הדקה ה-90 בבית הדין האזורי בתל-אביב תביעה נגד מר לבל, מר שירזי והגב' רובין-פילרסקי: מנכ"ל החברה, מנהל האינטרנט בחברה ומנהלת מחלקת האופרציה, בהתאמה. בתביעתה טענה החברה, כי השלושה גזלו את סודותיה המסחריים והפיקו מהם רווחים שלא כדין במסגרת עבודתם בחברת טיק טק. הדקה ה-90 עתרה לפיצוי על נזק ממוני ועל נזק לא ממוני, והעמידה אותו לצורכי אגרה על סך **מליון ש"ח**. החברה עתרה למתן סעדים נוספים על פי **חוק עוולות מסחריות**. עוד עתרה החברה, לחייב את מר לבל לשלם לה את הפיצוי המוסכם על פי חוזה העסקתו במקרה של הגשת תביעה נגד החברה.

ההליך לפני בית הדין האזורי ופסק דינו

4. מסכת הראיות לפני בית הדין האזורי כללה עדויות רבות שנשמעו על פני מספר ישיבות הוכחות. בפסק דינו², קיבל בית הדין האזורי באופן חלקי את תביעתה של הדקה ה-90 כדלקמן: בית הדין האזורי דחה את התביעה על פי

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

חוק עוולות מסחריות וקבע כי הדקה ה-90 לא הוכיחה קיומם של סודות מסחריים בני הגנה או שימוש שלא כדין בסודות מסחריים על ידי שלושת העובדים הנתבעים.

עם זאת קבע בית הדין האזורי, כי מר לבל הפר את חובת האמון וחובת תום הלב כלפי הדקה ה-90, בכך שבתקופת ההודעה המוקדמת השקיע מזמנו ומרצו לקידום הקמת עסק מתחרה, פעל לקידומו האישי כמנכ"ל החברה המתחרה, ועשה שימוש במידע פנים של הדקה ה-90. בית הדין האזורי קבע, כי מר לבל הפר חיובים הנובעים מקיום חוזה עבודתו, ובכללם חובת הנאמנות ותום הלב בהם הוא חב כמנכ"ל החברה, מכח **סעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי)**, **התשל"ג-1973** ומכח **סעיף 245 לחוק החברות, התשנ"ט-1999**, והוראת סעיף 2 לחוזה עבודתו, בה התחייב להקדיש את כל "זמנו, מרצו וכושרו" לביצוע תפקידיו עבור החברה. עוד קבע בית הדין האזורי, כי התנהגות המנכ"ל בתקופת ההודעה המוקדמת "עולה כדי התנהגות פסולה ובלתי הוגנת".

על הפרת חובות הנאמנות ותום הלב, חייב בית הדין האזורי את מר לבל לשלם לחברה פיצוי חוזי בסך 120,000 ש"ח, הוא סכום השתכרותו בתקופת ההודעה המוקדמת. זאת, בקיומו משכורת דצמבר 2003, בסך 40,000 ש"ח, שלא שולמה לו. סך הכל, חוייב מר לבל לפצות את החברה בסכום של 80,000 ש"ח ובהוצאות בסך 7,500 ש"ח.

התביעה בעניין הפיצוי המוסכם בחוזה העבודה במקרה של הגשת תביעה נגד החברה, נדחתה.

התביעה נגד שני העובדים האחרים - מנהל האינטרנט ומנהלת האופרציה - נדחתה על כל רכיביה.

הערעורים לפנינו

² השופטת דינה אפרתי ונציגי הציבור גבי בירנפלד ומר עמישדי; עב 6678/04.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

5. האשון הניח מר לבל ערעורו לפנינו, במסגרתו עתר לביטול הפיצוי חוזה בו חוייב בשל הפרת חובת הנאמנות ותום הלב כלפי הדקה ה-90. הדקה ה-90 הגישה כתב ערעור שכנגד, שכוון נגד יתר קביעותיו של בית הדין האזורי, לרבות דחיית תביעתה לפיצוי על נזקים ממוניים בסך מיליון ש"ח בשל גזילת סודות מסחריים מכח חוק עוולות מסחריות, בעילה של גרם הפרת חוזה ובעילה של עשיית עושר ולא במשפט. מר לבל הגיש בקשה למחיקת טיעונים מהערעור שכנגד בשל כך שהם חורגים ממסגרת הערעור. בהחלטה מיום 24.7.2008, דחתה הרשמת גליקסמן את הבקשה למחיקת טיעונים מהערעור שכנגד (בשא 81/08). ערעור שהוגש על החלטת הרשמת נדחה בפסק דינו של בית דין זה מיום 28.10.2008 (עאח 29/08). הדקה ה-90 לא ערערה על דחיית התביעה נגד הנתבעים מר שירזי והגב' רובין-פילרסקי, ועניינם אינו עומד לדיון לפנינו.

טענות הצדדים בערעור ובערעור שכנגד

6. במסגרת **הערעור**, טען מר לבל לראשונה לחוסר סמכותו העניינית של בית הדין לעבודה לדון בתביעתה של הדקה ה-90. לטענתו, לא שררו בינו לבין הדקה ה-90 יחסי עובד מעביד והתקשרותו עם החברה נעשתה באמצעות חברה בע"מ, א.ד. פרויקטים בע"מ, שקיבלה את התמורה בעד שירותיו כנגד חשבונית מס. לחילופין טען, כי עובד המצוי בתקופת ההודעה המוקדמת להתפטרות, זכאי לפעול למציאת מקור פרנסה חלופי מבעוד מועד, ואין בכך משום הפרת חובת האמון או תום הלב כלפי מעסיקו, אלא משום הגשמת זכותו היסודית לחופש העיסוק. הוסיף מר לבל וטען, כי לא נגרם לדקה ה-90 כל נזק מפעולותיו בתקופת ההודעה המוקדמת והפיצוי שפסק בית הדין האזורי נפסק ב"עלמא" בהעדר הוכחה לנזק, ותוך שלילה גורפת ובלתי מוצדקת של זכותו לשכר בתקופת ההודעה המוקדמת.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

הדקה ה-90 ביקשה לדחות מכל וכל את טענתו של מר לבל להעדר סמכות עניינית, אשר הועלתה בשלב מאוחר ועומדת בסתירה לטיעונו בתביעה שהגיש לבית הדין האזורי לתשלום זכויות סוציאליות (עב 3279/04). לטענת החברה, אופן תשלום התמורה בעד העבודה אינה אבן הבוחן היחידה לבחינת מהות ההתקשרות בין הצדדים, שצריכה להבחין על פי מכלול נסיבות ההתקשרות. לגופו של עניין, תמכה הדקה ה-90 בקביעתו של בית הדין האזורי לפיה מר לבל הפר את חוזה עבודתו באופן המזכה אותה בפיצוי.

במסגרת **הערעור שכנגד**, ביקשה **הדקה ה-90** לחייב את מר לבל לפצותה על הנזק הממוני שנגרם לה בסכום של מליון ש"ח בשל ביצוע עוולות של גזל סודות מסחריים, גרם הפרת חוזה ועשיית עושר ולא במשפט. לטענתה, מדובר במנכ"ל חברה, שביצע גזל שיטתי של סודותיה המסחריים, לצורך הקמת חברה "תאומה" "בן לילה", שתתחרה בעסקיה. זאת, תוך שהחברה המתחרה נשענת על שדרת הניהול של הדקה ה-90, על סוכני המכירות המצטיינים שלה ועל הידע הסודי שצברה. הוסיפה החברה וטענה, כי העובדה שחברת "טיק טק" לא עמדה ביעדים העסקיים שהציבו לה מייסדיה, אינה מלמדת כי הדקה ה-90 לא ניוקה ממעשיו של מר לבל או כי מר לבל לא הפיק טובות הנאה מהקמתה. לטענתה, פעולות התכנון וההתארגנות להקמת החברה המתחרה בוצעו על ידי מר לבל בתקופת ההודעה המוקדמת, תוך חתירתו תחתיה ושימוש במידע פנים של החברה. לטענת החברה, הסכם העבודה שנחתם עם מר לבל ביום 17.7.2003 אינו גורע מהתחייבויותיו לשמירת סודיות ואי תחרות עם החברה במשך שנתיים לאחר סיום העסקתו, עליהן חתם בראשית העסקתו.

במענה לערעור שכנגד טען מר לבל, כי בחודשים הראשונים של שנת 2004 עזבו עובדים ומנהלים רבים את הדקה ה-90 בשל היחס המחפיר של יו"ר החברה. עובדים אלה מצאו מקומם בחברות תיירות אחרות ואין לעזיבתם דבר עם הקמתה של חברת טיק טק. עוד טען, כי חברות רבות בשוק הישראלי מוכרות מוצרי תיירות באמצעות האינטרנט והטלפון, ומוצרי תיירות של הרגע האחרון, ופעילותה של הדקה ה-90 אינה ייחודית.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

מר לבל הוסיף, כי חברת טיק טק וחברת הדקה ה-90 אינן מתחרות על אותה "נישה" מאחר וחברת טיק טק עוסקת במכירת מוצרי תיירות למגזר הפרטי בכלל, ורק חלק מפעילותה הוא שיווק תיירות הרגע האחרון, בעוד הדקה ה-90 עוסקת רק בשיווק מוצרי תיירות של הרגע האחרון. לבסוף נטען, כי לא נעשה כל שימוש ב"סודות מסחריים" של הדקה ה-90 וכי "כל החברות המשוקקות עובדות עם אותם ספקים ורשימה זו איננה סודית, שכן החברות הספקיות מעוניינות לעבוד עם כל גורם בעל כח שיווק ומכירה...". נוסף את טענתו של מר לבל, כי קיבל את הצעת העבודה בחברת "טיק טק" רק כחודשיים לאחר שהודיע על התפטרותו מהדקה ה-90.

דיון והכרעה

7. סדר הילוכנו בערעור יהא כדלקמן :

תחילה נדרש לטענותיה של הדקה ה-90 בערעור שכנגד בעניין גזל סודותיה המסחריים וביצוע עוולות של גרם הפרת חוזה. לאחר מכן, נפנה להכרעה בערעורו של מר לבל בעניין החיוב שהשית עליו בית הדין האזורי בשל הפרת חובות הנאמנות ותום הלב כלפי הדקה ה-90. לבסוף, נדרש לטענת העדר הסמכות העניינית שנשמעה מפיו של מר לבל במסגרת הערעור.

האם הדקה ה-90 הוכיחה כי נגזלו סודותיה המסחריים?

8. לטענת הדקה ה-90, מר לבל ביצע עוולה של גזל סודותיה המסחריים, ובהם תנאי ההתקשרות הייחודיים עם כל אחד מספקיה, מערכת המחשב הייחודית, אתר האינטרנט והאינטראנט של החברה, שיטות המכירה והשיווק, יכולת הפיתוי, ההנחות ואופן ביצוע התשלומים, ושיטות העבודה, המכירה והתמרוץ הייחודיות שפיתחה הדקה ה-90. בכלל סודותיה, טענה

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

החברה, מצוי גם המידע אודות סוכני המכירות המצטיינים שמר לבל פעל לגייסם לשורותיו.

בפסק דין צ'ק פוינט³ קבענו כך:

"סוד מסחרי אינו מילת קסם. על מעסיק הטוען לקיומו של סוד מסחרי להוכיח את קיומו. היינו. עליו לתאר ולפרט מהו הסוד. אין להסתפק בתיאור כללי או בטענה כללית על קיומו של 'סוד'...אלא יש להצביע לדוגמה על תוכנה, פורמולה, נוסחה מסויימת, רשימת לקוחות מסויימת, תהליך מסויים וכו'. במסגרת הוכחת הסוד המסחרי על המעסיק הקודם להוכיח גם את היקפו ואת הזמן שעליו להיותו בגדר 'סוד'. יתרה מזו, על המעסיק הקודם להוכיח, כי מדובר ב'סוד' וכי הוא נקט באמצעים סבירים במטרה להבטיח את שמירת הסוד המסחרי..."

בענייננו, בית הדין האזורי בא לכלל מסקנה כי הדקה ה-90 לא הוכיחה קיומם של "סודות מסחריים" בני-הגנה, ולא הוכיחה כי נעשה בהם שימוש בחברת טיק טק. נקדים ונאמר כי קביעותיו של בית הדין האזורי מעוגנות היטב בחומר הראיות ואיננו מוצאים טעם להתערב בהן. נפרט:

בכל הנוגע למערכת המחשוב והאינטרנט בחברה המתחרה, שוכנע בית הדין האזורי, כי מערכת האינטרנט ומערכת ההזמנות והטלפוניה שהותקנו בחברת טיק טק שונות לחלוטין מאלה הקיימות בחברת הדקה ה-90. בית הדין האזורי מצא בעניין זה כמהימנה את עדותו של מר לבל, שנתמכה בעדותו של מר משה הראל, מנכ"ל חברת "קומפס", העוסקת בפיתוח תשתיות טכנולוגיות להפצת מוצרי תיירות. עוד שוכנע בית הדין האזורי, כי תוכנות האינטרנט של חברת טיק טק הן תוכנות "מדף" הנמכרות בשוק החופשי ומצויות בשימושן של חברות תיירות רבות. לאמור, הדקה ה-90 לא הוכיחה שימוש בסודותיה המסחריים בכל הנוגע למערכת המחשוב, האינטרנט והטלפון.

³ ע"ע 164/99 פרומר וצ'ק פוינט – רדגארד בע"מ, פד"ע לד 294, בעמוד 320.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08

עע 62.1/08

בכל הנוגע לרשימת ספקי מוצרי התיירות: הפסיקה הכירה בכך שרשימת לקוחות או רשימת ספקים יכולה להוות במקרים המתאימים סוד מסחרי, אולם זאת רק בתנאים מסויימים ולא באופן אוטומטי. רשימת ספקים או לקוחות תוכר כסודית רק כאשר היא מחזיקה "ערך מוסף" מלבד קיבוץ שמות הלקוחות או הספקים בענף, בנסיבות בהן הוכח כי נדרש מאמץ מיוחד בגיבושה, ויש יתרון בקבלתה מן המוכן⁴. שוכנענו, כי המקרה שלפנינו אינו נמנה עם מקרים אלה. בית הדין האזורי קבע, כי הדקה ה-90 לא הציגה רשימה מוגדרת של ספקים, וכי כלל חברות השיווק בענף התיירות משווקות מוצרים המסופקים על ידי ספקים דומים. בית דין זה עמד לא אחת על כך, שהענף המשקי הרלוונטי מהווה פרמטר חשוב בהגדרת ה"סוד המסחרי", במסגרת זו נקבע בפסק דין פודליין ובפסק דין דיירקס⁵, כי אין דין ענף המורכב מלקוחות פוטנציאליים רבים הרוכשים מוצר סטנדרטי, כדין ענף המורכב ממספר מועט של לקוחות הרוכשים מוצר ייחודי. בדרך היקש ניתן לקבוע, כי תמונת המצב של הספקים בענף, תשקול אף היא בקביעה האם רשימת הספקים היא סודית.

לעניין זה עולה מחומר הראיות ומקביעותיו של בית הדין האזורי, כי ספקי התיירות הרלוונטים או הפוטנציאליים בענף התיירות גלויים וידועים לכל העוסקים בתחום התיירות בישראל והם בין היתר: בתי מלון, ארקיע, ישראייר, יוסי טורס ועוד. לעניין זה נפסק בפסק דין נצר⁶, כי רשימת לקוחות שפורסמה באתר אינטרנט ובחברת הסברה של החברה אינה רשימה סודית. בפסק דין קפלאווי⁷ נפסק, כי רשימה של ילדי גן ילדים אינה סודית מכיוון שהיא ידועה להורי הגן. הוא הדין במקרה שלפנינו. אין לראות ברשימת ספקים הידועה לכלל הגורמים בענף התיירות כרשימה סודית. לכך

⁴ ראו: ע"א 9046/96 בן ברוך ואח' – תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת הקלאית בישראל בע"מ ואח', פ"ד נד(1) 625; עע 1141/00 הר זהב שירותי מזון בע"מ – פודליין בע"מ, ניתן ביום 19.9.2002; עע 222/99 איילת לוי – זיוה קפלאווי, ניתן ביום 21.7.1999.
⁵ עע (ארצי) 15/99 דיירקס – ספקטור, ניתן ביום 21.4.2005.
⁶ עע 1045/00 נצר – אס.גי.די. הנדסה בע"מ, פד"ע לו 180.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

יש להוסיף את קביעתו העובדתית של בית הדין האזורי לפיה רשימת הספקים של חברת טיק טק רחבה מזו של הדקה ה-90. זאת ועוד, הדקה ה-90 לא הוכיחה כי תנאי ההתקשרות שלה עם הספקים עולים כדי "סוד מסחרי". מדובר בטענה שנטענה בעלמא ולא נתמכה בראיות. מכל מקום, תנאי ההתקשרות עם ספקים בכלל ובענף התיירות בפרט, הם דינאמיים, משתנים מעת לעת ומתיישנים תוך פרק זמן קצר. בענף התיירות, תנאי ההתקשרות עם הספקים הם, בין היתר, פונקציה של היצע וביקוש, תקופות שיא ותקופות שפל, ועוד כיוצא באלה. לפיכך, ערכו של מידע בדבר תנאי התקשרות עם ספקים מתיישן במהרה. באופן דומה פסקנו בפסק דין **פודליין**, כי התנאים הייחודיים שניתנו ללקוחות הוא "**מידע שמתיישן במהרה ומתייטר עם שינוי המחירים ותנאי התשלום**" ומטעם זה, בין היתר, אין לראות בהם סוד מסחרי.

נוסיף לכך את קביעתו של בית הדין האזורי לפיה הדקה ה-90 לא נקטה באמצעים סבירים לשמור על סודיות ההסכמים עם הספקים. הנה כי כן, סבורים אנו כי אין לראות ברשימת הספקים של הדקה ה-90 או בתנאי ההתקשרות עימם "סוד מסחרי" בן-הגנה.

בכל הנוגע לשיטות העבודה והתמריצים שנהגו בדקה ה-90, קביעותיו של בית הדין האזורי כי עניינים אלה אינם בגדר סוד מסחרי ולא הוכח שנעשה בהם שימוש בפועל בחברת טיק טק, מעוגנות היטב בחומר הראיות ואין מקום להתערב בהן.

כללם של דברים: נדחה ערעורה של הדקה ה-90 בכל הנוגע לקיומם של סודות מסחריים וגזילתם על ידי מר לבל, ואנו קובעים כי הדקה ה-90 אינה זכאית לפיצוי על פי חוק עוולות מסחריות.

⁷ עע 222/99 איילת לוי – זיוה קפלאווי, ניתן ביום 21.7.1999.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

"שידול" סוכני מכירות - גרם הפרת חוזה

9. הדקה ה-90 טענה, כי פעולותיו של מר לבל לגיוס סוכני המכירות המצטיינים של החברה לעבור לעבודה בחברת טיק טק, עולות כדי עוולה של גרם הפרת חוזה, על פי סעיף 62 לפקודת הנזיקין. אין בידנו לקבל טענה זו. ככל העולה מחומר הראיות, ששת סוכני המכירות שעברו לעבודה בחברת טיק טק, עשו זאת בדרך של סיום חוזה עבודתם לאחר מתן הודעה מוקדמת כדין לדקה ה-90.⁹ לא שמענו טענה לפיה השישה הפרו את חוזה עבודתם ממילא, מקום בו הפרת החוזה לא הוכחה, לא ניתן לדבר על עוולה של גרם הפרת חוזה.⁹ משכך הוא, טענותיה של הדקה ה-90 בעניין "שידול" סוכני מכירות מצטיינים לעבור לעבוד בחברת טיק טק, ידונו להלן בפרוימה של חובות הנאמנות ותום הלב המוטלות על בעלי תפקידים בחברה.

חובות הנאמנות ותום הלב של עובד בכיר בתקופת ההודעה המוקדמת להתפטרות

10. יחסי העבודה כיחסי שיתוף מתמשכים, דורשים מידה מוגברת של אמון, נאמנות, הגינות ותום לב בתקופת קיומם, ולאחר סיומם.¹⁰ חובות הנאמנות ותום הלב החלות על העובד הן חובות עצמאיות שקיומן אינו תלוי בתניה חוזית מפורשת בין הצדדים. חברתי השופטת (כתוארה דאז) ניילי ארד עמדה על כך בעניין גירית, כך:

⁹ מכתבי ההתפטרות צורפו ת/17 לתצהיה צבי מושקוביץ.
⁹ ניילי כהן, גרם הפרת חוזה, הוצאת המכון למחקרי חקיקה ומשפט השוואתי, עמוד 59; ראו גם עע 1182/00 ארמונד אוט – יוסף אטיה, ניתן ביום 8.1.2002.
¹⁰ ראו: פסק דין צ'ק פוינט, דב"ע נה/145-3 מדינת ישראל, משרד השיכון – יעקב בובריס, פד"ע ל"1; דב"ע נג/17-3 טוני טועמה – טכנו גומי ליסיצקי בע"מ ואח', פד"ע כה 227; בג"צ 1683/93 יבין פלסט בע"מ נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד מז (4) 702; בג"צ 59/80 שירותי תחבורה ציבוריים ב"ש - בית הדין הארצי, פ"ד לה(1) 828. ע"ס ק 400024/98 הסתדרות העובדים החדשה – צים חברת השיט הישראלית בע"מ, פד"ע לו 97.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08

עע 62.1/08

"בית דין זה ובית המשפט העליון בהלכתו הפסוקה, כמו גם מלומדי משפט בכתביהם, עמדו על ייחודו של חוזה העבודה כחוזה יחס מתמשך, על כך שההתייחסות אל חוזה העבודה היא כאל חוזה לשיתוף פעולה המושתת על יחסי אמון ועל חובת הנאמנות החלה על הצדדים לו. חובת הנאמנות, חובת תום הלב, וחובת ההגינות הנובעות מחוזה העבודה, מהוות את התשתית ליחסי עבודה הוגנים."

כאשר מדובר בעובד בכיר, מוטלות עליו חובות אמון ונאמנות מוגברות כלפי מעסיקו. עמדתו על כך בפסק דין צ'ק פוינט כדלקמן:

"חובות האמון המוטלות על בעלי תפקידים בכירים וחובות יותר בהשוואה לעובדים זוטרים יותר"¹¹.

במקרה שלפנינו, מדובר בעובד הבכיר ביותר בדקה ה-90 - מנכ"ל החברה - שפועל בתקופת ההודעה המוקדמת להתפטרותו להקמת עסק שיתחרה בעסקיה. אף שלא הוכח שהדבר נעשה אגב גזילת סודות מסחריים של החברה, עלינו להכריע האם יש בהתנהגותו של מר לבל משום הפרת חובת הנאמנות, האמון, ההגינות ותום הלב בהם הוא חב כעובד בכיר של החברה. נזכיר, כי חודשיים וחצי לפני שהודיע לדקה ה-90 על התפטרותו, "לחץ" מר לבל על יו"ר החברה לחדש את חוזה העסקתו באופן שסעיף הגבלת אי התחרות בחוזה ישונה, ויחול רק בתקופת העסקתו בחברה ולא לאחריה. בהקשר זה יש לדחות את טענת החברה, לפיה התחייבותו של מר לבל שלא להתחרות בעסקי החברה במשך שנתיים לאחר סיום העסקתו, עליה חתם בראשית העסקתו, עומדת בתוקפה גם לאחר חתימת החוזה החדש ביולי 2003. החוזה החדש הסדיר באופן מפורש את סוגיית שמירת הסודיות ואי התחרות בין מר לבל לבין החברה, והוסכם במסגרתו כי הגבלת התחרות תחול

¹¹ פסק דין צ'ק פוינט בעמוד 314.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08

עע 62.1/08

על מר לבל בתקופת עבודתו בחברה ולא לאחריה מדובר בהסכמה מאוחרת בין הצדדים, שגוברת על הסכמה קודמת באותו עניין. לאור האמור, איננו נדרשים להכריע בתוקפה של תניית אי-תחרות, שבנסיבות העניין אינה חלה לאחר סיום יחסי העבודה. מכל מקום, עלינו לבחון, האם בפעולותיו של מר לבל בתקופת ההודעה המוקדמת יש משום הפרת חובת הנאמנות וחובת תום הלב, כפי שקבע בית הדין האזורי. לטענת הדקה ה-90, הפרת חובות הנאמנות ותום הלב של מר לבל כלפי החברה באה לידי ביטוי בשרשרת פעולות שביצע עוד בתקופת היותו עובד החברה, שתכליתן תכנון והקמת חברת טיק טק. במהלך חודש נובמבר 2003 נפגש מר לבל עם מנכ"ל חברת BIC וסיכם איתו את פרטי הקמת החברה המתחרה; עוד טענה החברה, כי ביום 18.12.2003 ביקש מר לבל מיו"ר החברה מסמכים שונים באיצטלה שאלה דרושים לחישוב הכספים המגיעים לו מהחברה, אף שברור שהבקשה נועדה לקבלת מידע רלוונטי על עסקי החברה. בחודש דצמבר 2003, הוא החודש האחרון לעבודתו בחברה, "נרתם" מר לבל לקיום הדרכות לסוכני המכירות של החברה. לטענת החברה, מהלך זה נועד לאפשר למר לבל להכיר את סוכניה המצטיינים של החברה ולשדל אותם לעבור לעבודה בחברת טיק טק.

11. בפסק דין צ'ק פוינט קבענו, כי ניתן במקרים המתאימים להגביל את עיסוקו של עובד או להשית עליו פיצויים בשל התנהגות בחוסר תום לב כלפי מעסיקו. בפסק דין יבין פלסט¹², שניתן בראשית שנות ה-90, הגביל בית דין זה את עיסוקו של עובד שהתפטר מעבודתו לצורך הקמת עסק מתחרה חדש. זאת, לאחר שהוכח שהקמת העסק החדש נסמכה בעיקר על הידע והנסיון שרכש העובד במקום עבודתו הקודם.

¹² דב"ע נג/3-17 טוני טועמה – טכנו גומי ליסיצקי, פד"ע כ"ה 227. עתירה לבג"ץ נדחתה בג"ץ 1683/93 יבין פלסט בע"מ נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד מז(4) 702.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

בפסק דין דיירקס קבענו לעומת זאת, שאין מקום להגביל את עיסוקו של עובד שפיתח מכשיר לריסוק אבנים בכליה עבור מעסיקתו חברת דיירקס, ועבר לעבוד בעסק מתחרה שעסק אף הוא בתכנון וייצור של טכנולוגיה דומה לריסוק אבני כליה. באותו עניין קבענו, כי "ספקטור היה רשאי להשתמש במידע ובנסיון שרכש אצל דיירקס ואפילו היה רשאי לעבוד אצל חברה מתחרה" זאת בין היתר באשר לא הוכח שם כי "דיירקס השקיעה משאבים רבים על מנת להשיג את הידע" הטכנולוגי, שהיה מפורסם בענף. עם זאת קבענו, כי יש משום חוסר תום לב בהתנהגותו של ספקטור בכך שהתחרה באותה "נישה" ספציפית שפיתח במסגרת עבודתו בדיירקס, וחוסר תום לב זה שולל ממנו את התגמולים שתבע.

12. ולענייננו. מחומר הראיות ומקביעותיו של בית הדין האזורי עולה הרושם, כי במהלך חודשי עבודתו האחרונים בדקה ה-90, תכנן מר לבל את הקמת החברה המתחרה, וביצע פעולות תשתית להקמתה. כך ובין היתר, פעל לשינוי חוזה העבודה וביטול תניית אי התחרות עליה חתם בראשית העסקתו; נפגש עם מנכ"ל BTC, מר עופר חודורוב במהלך חודש נובמבר 2003 והגיע עימו להסכמות עסקיות בדבר הקמת החברה המתחרה; ביצע עבודות "תשתית" להקמת החברה, באופן שאיפשר לו לשכור משרדים ולהחל בפעילותה כבר בראשית 2004, בתכוף לאחר סיום עבודתו בדקה ה-90. לכך יש להוסיף, את עזיבתם בעת ובעונה אחת של 6 סוכני מכירות מצטיינים מהדקה ה-90 לעבודה בחברת טיק טק. לא מצאנו אמנם בחומר הראיות עדות פוזיטיבית לכך שמר לבל שידל את סוכני המכירות לעבור לעבודה בטיק טק. אולם, תמיכה לטענה זו ניתן למצוא בתצהירו של אחד מעובדי מחלקת האינטרנט שהעיד כי מנהל מחלקת האינטרנט שידל את העובדים לעבור לעבוד בחברה החדשה.¹³

¹³ תצהירו בבית הדין האזורי של מר יאיר גל עזר.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

13. תקופת ההודעה המוקדמת להתפטרות תכליתה כפולה: ליתן למעסיק הזדמנות למצוא מחליף לעובד העוזב, וליתן בידי העובד זמן למציאת עיסוק אחר.¹⁴ בפסק דין אזוט¹⁵ נדחתה בקשתו של המעסיק ליתן צו המגביל את עיסוקו של עובד בתפקיד "מוודד מוסמך", שעבר לעבוד כמוודד בחברה מתחרה שהיתה מצויה בקשרי מסחר עם המעסיק הקודם. שם נקבע, כי במהלך תקופת ההודעה המוקדמת עובד רשאי לתור אחר מקור פרנסה חילופי לתקופה שלאחר תום יחסי העבודה ואין בכך משום הפרת חובת תום הלב או הפרת חובת הנאמנות כלפי מעבידו. עוד נקבע שם כי "אך טבעי הוא שלקראת סיום תקופת עבודה, יחפש לו העובד מקום לפרנסתו ולמימושו העצמי".

דעתנו היא, כי פעולותיו של מר לבל בתקופת ההודעה המוקדמת חרגו מכדי "חיפוש מקור לפרנסתו" ויש בהן משום הפרת חובת הנאמנות, האמון, ההגינות ותום הלב כלפי הדקה ה-90. מר לבל, שהיה מנכ"ל הדקה ה-90, השקיע מזמנו, מרצו וכשרו להקמת החברה המתחרה בעת שעדיין הועסק בחברת הדקה ה-90. ברי, כי הקמת עסק אינה דבר של מה בכך, והיא מצריכה השקעת משאבים רבים והכנת תשתית מתאימה. כל אלה, נעשו על ידי מר לבל בתקופת ההודעה המוקדמת באופן שאפשר לו ולמר חודורוב לשכור משרדים לפעילות החברה המתחרה כבר ביום 7.1.2004 - שבוע בלבד לאחר שהסתיימה העסקתו בפועל בדקה ה-90. לכך יש להוסיף, כי הכנת תשתית להקמת עסק מתחרה בעודו מועסק בדקה ה-90, מהווה הפרה של התחייבותו של מר לבל שלא להתחרות בעסקי החברה בתקופת עבודתו בה. התפטרותם של 6 מטובי סוכני המכירות של הדקה ה-90 במכתב לא מנומק והצטרפותם לחברת טיק טק עם הקמתה, מעלה את הרושם שנעשתה על ידי מר לבל או מי מטעמו "עבודת שטח" לגיוס סוכני החברה לעבודה בטיק טק. גם באלה יש משום הפרת חובת הנאמנות, ההגינות ותום הלב כלפי החברה.

¹⁴ עע 299/99 קציר רובינסון חברה לבנייה (1995) בע"מ – משה איתם, ניתן ביום 12.8.2002.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

ויש להבהיר: הפרת חובותיו של מר לבל כלפי הדקה ה-90 אינן גלומות בעצם התחרות שהקים לעסקי הדקה ה-90. כפי שפסק בית המשפט העליון בפסק דין סער¹⁶: "ככלל אין למעסיק אינטרס לגיטימי שעובדו לא יתחרה בו לאחר סיום עבודתו". מטעם זה, בית דין זה לא נתן תוקף לתניית אי-תחרות שלא באה להגן על אינטרס לגיטימי של המעסיק מלבד אי התחרות כשלעצמה, משום שתניה מעין זו נוגדת את תקנת הציבור ואת האינטרס הציבורי שבתחרות חופשית ובשוק חופשי.

אלא, שבענייננו, אין המדובר רק בתחרות לגיטימית של עובד לשעבר נגד מעסיקתו. מדובר בשקידתו של עובד בכיר על הקמת עסק מתחרה בעודו מועסק בחברה בפועל. כפי שקבע בית הדין האזורי, בפעולותיו של מר לבל יש גם משום הפרת סעיף 2 לחוזה עבודתו בו התחייב להקדיש את "כל זמנו, מרצו וכושרו לביצוע תפקידיו עבור החברה" ולא לעסוק, במישרין או בעקיפין, "בכל עבודה או עיסוק נוספים, אלא אם קיבל את אישור החברה לכך, בכתב ומראש".

מסקנת הדברים היא איפוא, שפעולותיו של מר לבל בתקופת ההודעה המוקדמת לא הסתכמו באיתור מקור פרנסה ליום פקודה, והם עולים כדי הפרת אמונים וחובת תום הלב כלפי החברה.

14. עם זאת סבורים אנו, כי יש להפחית את גובה הפיצוי החוזי בו חוייב מר לבל בפסק דינו של בית הדין האזורי בשל הפרת חוזה עבודתו. בית הדין האזורי השית על מר לבל פיצוי בסך 120,000 ש"ח, ובכך שלל למעשה את כל שכרו לתקופת ההודעה המוקדמת בה עבד בפועל. לטעמנו, הפרת החיובים הנובעים מחוזה עבודתו של מר לבל, ובהם חובת הנאמנות ותום הלב, אכן

¹⁵ פסק דין אזוט לעיל הערה 9.
¹⁶ ע"א 6601/96 AES SISTEN INC. נ' משה סער, פ"ד (3) 850.

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08

עע 62.1/08

מזכים את מעסיקתו בפיצוי, אולם לא באופן השולל ממנו אל מלוא תמורת עבודתו בתקופת ההודעה המוקדמת בה עבד בפועל. לאחר ששקלנו בדבר, באנו לכלל מסקנה כי יש לחייב את מר לבל לפצות את הדקה ה-90 בסכום של 90,000 ש"ח, בניכוי שכר דצמבר בסך 40,000 שלא שולם לו. כללם של דברים, אנו מקבלים באופן חלקי את הערעור בעניין גובה הפיצוי שהושת על מר לבל ומעמידים אותו על סכום של 50,000 ש"ח. בהתאם, בידי הצדדים לפנות לרשויות המס על מנת לערוך התחשבות מתאימה.

סמכותו העניינית של בית הדין לעבודה

15. מר לבל טען לראשונה בערעור לפנינו, כי לא התקיימו יחסי עבודה בינו לבין הדקה ה-90 ומשכך, הסכסוך לא בא בגדרי סמכותו של בית הדין לעבודה. ובלשונו: "היחסים החוזיים התקיימו בין חברת הדקה ה-90 לבין חברת א.ד. פרווינקטים בע"מ, החברה שהעניקה לדקה ה-90 את שירותי הניהול באמצעותו של מר לבל, כאשר מר לבל הינו אורגן של א.ד. פרווינקטים בע"מ ולא של הדקה ה-90". למען תהא המסכת שלמה נציין, כי מר לבל עצמו הגיש תביעה כנגד הדקה ה-90 בבית הדין לעבודה, ובה עתר לתשלום זכויות הנובעות מקיומם של יחסי עובד ומעביד (עב 3279/04). בחלוף ארבע שנים מהגשתה, ולאחר מתן פסק הדין מושא הליך זה, ביקש מר לבל להעביר את תביעתו להתבררה בבית המשפט השלום. בית הדין האזורי דחה את בקשתו ואף בקשת רשות ערעור שהגיש בעניין נדחתה (ברע 553/08) על ידי בית דין זה, תוך שנקבע כך:

"לאחר שנתתי דעתי לבקשה, אני מחליט כי דינה להידחות. לטענת המבקשים, הם התובעים בבית הדין האזורי, התביעה הוגשה לבית

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

הדין לעבודה עקב טעות, ואין לבית הדין סמכות לדון בה באשר המדובר ביחסים מסחריים שבין הצדדים. אולם, עיון בכתב התביעה מלמד שעל פני הדברים, לא טעה בית הדין האזורי עת דחה את הבקשה להעברת התובענה לבית משפט השלום. לכאורה, חלק מן הסעדים המבוקשים בכתב התביעה, כמו פדיון ימי חופשה ופיצויי הלנת שכר, אינם יכולים להיתבע אלא במסגרת יחסי עובד ומעביד...".

בחינת הנסיבות העומדות ביסוד ההליך לגופן מלמדות אף הן כי לבית הדין לעבודה סמכות להידרש לתביעת הדקה ה-90. אף שהדבר לא נבחן על ידי בית הדין האזורי לגופו של עניין, על פני הדברים מדובר לאמיתו של דבר ביחסי עבודה, כאשר ההתקשרות ה"קבלנית" אינה משקפת נכוחה את המציאות ששררה ביחסים שבין הצדדים. כך סבר אף מהלבל, בהגישו בשנת 2004 תביעה בבית הדין.

לא למותר בעניין זה, להפנות לפסיקתו של בית המשפט העליון:

"... יוער כי בעבר, ניתן היה להעלות טענה בדבר חוסר סמכות עניינית היורדת לשורשו של ההליך המשפטי בכל שלב של הדיון. אולם, במהלך השנים האחרונות נקבע לא אחת על ידי בית משפט זה, כי משלא עלתה טענה כאמור בהזדמנות הראשונה או בשלב מוקדם של ההליך, אלא נשמרה ונטענה בשלבים מאוחרים של המשפט, בפרט אם נטענה טענה זו לראשונה בשלב הערעור כמו במקרה שבפניי, מהווה הדבר משום פעולה בחוסר תום לב [ראו: רע"א 3640/03 דקל - דקל (ניתן ביום זהבי, פ"ד נח (3) 49; רע"א 11183/02 כלפה - 16.12.2007), סעיף 18 לפסק דינה של כבוד השופטת א' פרוקצ'יה]. יתר על כן, במקרה שבפניי הייתה זו המבקשת אשר ביקשה מבית משפט השלום הצהרה לפיה היא הבעלים של אותו חלק מהבניין בו מתגורר המשיב, סעד אשר אינו במסגרת סמכויותיו. רק לאחר שניתן פסק דין לחובתה, העלתה המבקשת את טענת חוסר הסמכות כנגד פס"ד השלום. עובדה זו מצביעה ביתר שאת על חוסר תום ליבה של המבקשת בהעלאת טענותיה".

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08
עע 62.1/08

והדברים נכוחים אף לעניין שלפנינו.
כללם של דברים, נדחית טענתו של מר לבל בעניין העדר סמכות
עניינית.

סוף דבר

ערעור ה של הדקה ה-90 נדחה על כל רכיביו.
ערעורו של מר לבל מתקבל חלקית, כך שהפיצוי החוזי בו חוייב בפסק דינו של בית
הדין האזורי על הפרת חובות הנאמנות ותום הלב כלפי הדקה ה-90 מופחת לסכום
של 90,000 ש"ח בניכוי סך של 40,000 ש"ח שלא שולמו לו עבור עבודתו בחודש
דצמבר. סך הכל, אנו מעמידים את הפיצוי אותו נדרש לשלם מר לבל לדקה ה-90
על סך של 50,000 ש"ח.
סכום ההוצאות שהשית בית הדין האזורי על מר לבל נותר בעינו.

לאור התוצאה, ישא כל צד בהוצאותיו בערעור.

ניתן היום י' בטבת התש"ע (27.12.2009) בהעדר הצדדים וישלח אליהם.

_____

סטיב אדלר, נשיא   עמירם רבינוביץ, שופט   שמואל צור, שופט

בית הדין הארצי לעבודה

עע 000062/08

עע 62.1/08

מר מיכאל הילב, נציג מעבידים

מר מנחם שוורץ, נציג עובדים